

Πώς θα αποφευχθεί η οικονομική κρίση

«Τα τελευταία οκτώ χρόνια η ελληνική οικονομία ήταν η ταχύτερα αναπτυσσόμενη της Ευρωζώνης. Το ΑΕΠ μεγεθύνετο με ρυθμό 4% τον χρόνο και οι αποδοχές των εργαζομένων σε τρέχουσες τιμές αυξάνονταν 6% με 7%, ενώ η άνοδος της παραγωγικότητας δεν ξεπερνούσε το 2-2,5%. Η άνθηση αυτή εξηγείται πρώτον από την ένταξή μας στην ΟΝΕ, που προσέδωσε αξιοπιστία στη χώρα, δεύτερον στην προικοδότησή μας με ένα ισχυρό νόμισμα όπως το ευρώ και τρίτον στα χαμηλά επιτόκια του ευρώ που επέτρεψαν στα νοικοκυριά αλλά και στις επιχειρήσεις να δανεισθούν αθρόως με χαμηλό κόστος. Αυτός ο φθηνός δανεισμός, τα ανεκτά μεροκάματα και τα ικανοποιητικά κέρδη των επιχειρήσεων τροφοδότησαν μια ισχυρή ζήτηση που κράτησε υψηλά όλα αυτά τα χρόνια τη δυναμική της ανάπτυξης.

»Τώρα όμως αυτό το ευνοϊκό περιβάλλον αντιστρέφεται δραματικά. Η διεθνής πιστωτική αναταραχή ανεβάζει τα επιτόκια και νοικοκυριά και επιχειρήσεις επιβαρύνονται με το υψηλό κόστος του χρήματος, ο καλπασμός του πετρελαίου αλλά και των τιμών των τροφίμων φέρνει κύματα ακρίβειας που μειώνουν τα εισοδήματα ενώ ολόκληρη η οικονομία μας πλήττεται και απειλείται με μια ανώμαλη προσγείωση. Ύστερα από οκτώ χρόνια ανόδου ο κίνδυνος να επιστρέψουμε στον στασιμοπληθωρισμό που γνωρίσαμε στις δεκαετίες του 70 και του '80 ξυπνά οδυνηρές μνήμες.

»Πώς πρέπει να αντιδράσουμε με ευθύνη και αποτελεσματικότητα στη νέα απειλή; Η υψηλή ζήτηση ήταν όλα τα προηγούμενα χρόνια ο τίγρης στη μηχανή της ελληνικής οικονομίας που δούλευε στο φουλ. Ποιο θα είναι τώρα το νέο καύσιμο;»

Το κρίσιμο αυτό ερώτημα μας το θέτει ο νέος διοικητής της Τραπέζης της Ελλάδος. Σε συζήτηση που είχαμε μαζί του, παρ' ότι δεν κρύβει τις ανησυχίες του αφού διαπιστώνει ότι αυτή την περίοδο η ελληνική οικονομία κυριολεκτικά πολιορκείται από τη δυσμενή διεθνή συγκυρία, παραμένει όμως κατά βάση σχετικά αισιόδοξος, πιστεύοντας ως απάντηση στο ερώτημα του, ότι υπάρχει νέο καύσιμο που είναι ικανό να αποτρέψει την ανώμαλη προσγείωση της οικονομίας μας. Και αυτό δεν είναι άλλο παρά η τόνωση της προσφοράς, την οποία αμελήσαμε όλα τα προηγούμενα χρόνια αφού την οικονομία την πήγαινε μπροστά η υψηλή ζήτηση.

Πώς μπορεί όμως τώρα να τονωθεί η προσφορά, δηλαδή με άλλα λόγια να βελτιωθεί η παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που όμως να είναι υψηλής ποιότητας και να διατίθενται σε ανταγωνιστικές τιμές;

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 2008